

Wystarczy wykazać dobrą wolę

Za współpracą narodów wypowiedział się Mołotow

Moskwa (obsł. wł.). Tajemnica bomby atomowej nie istnieje już od dawna — oświadczył radziecki minister spraw zagranicznych Mołotow w Moskwie, na uroczystej akademii poświęconej 30-leciu Rewolucji Październikowej. Mołotow wypowiedział się na rzecz współpracy międzynarodowej i zadeklarował pragnienie ZSRR kontynuowania polityki współpracy.

Współpraca egzystowała w czasie wojny i nie wskazuje na to, by nie mogła istnieć w czasie pokoju, pod warunkiem, że obie strony wykazą dobrą wolę i nie będą dążyły do hegemonii nad innymi państwami.

Stany Zjednoczone przejawiają wręcz ekspansję imperialistyczną, dążą do utworzenia baz wojskowych i lotniczych w róż-

nych punktach świata. Tym się tłumaczy niechęć Amerykanów do opuszczenia Grenlandii i dalszy pobyt w Egipcie wojsk angielskich, wspieranych przez USA. Pomoc, udzielana przez USA, jest także jednym ze środków ekspansji i podporządkowania interesom amerykańskim krajów, korzystających z niej. W Stanach stworzone obecnie

nową religię — religię bomby atomowej: Tajemnica tej bomby — powiedział Mołotow — już nie istnieje, lecz służy ona do zamaskowania polityki agresji.

Kierownicy polityki Stanów Zjednoczonych powinni się nauczyć na przykładzie Niemiec, że dążenia do zawładnięcia światem doprowadzają tylko do upadku. USA i W. Brytania nie zastanawiały się do postanowień układów w Jaltie i Poczdamie.

Związek Radziecki wraz z innymi państwami demokratycznymi skupia wszystkie swe siły do walki o pokój. Zjednoczone wysiłki tych państw pokrzyżują zakusy państw imperialistycznych.

MOSKWA. (obsł. wł.) Przedstawiając w ogólnych zarysach osiągnięcia rządu na przestrzeni ostatnich 30 lat przede wszystkim w dziedzinie uprzemysłowienia kraju i rolnictwie, minister Mołotow zaznaczył, iż produkcja przemysłowa wzrosła dwunastokrotnie, rolnicza zaś dwukrotnie w porównaniu z r. 1913.

Minister Mołotow zaznaczył, iż Związek Radziecki cieszy się wielkimi sympatiami wśród ludzi pracy całego świata. Dzisiejsze u-

roczystości mają wielkie znaczenie nie tylko dla krajów, zaprzyjaźnionych z ZSRR, ale i również dla krajów kapitalistycznych, gdzie narody dopatrują się w 30-letniej rocznicy istnienia Związku Radzieckiego zapowiedzi własnego wyzwolenia.

W odniesieniu do Niemiec stwierdził minister Mołotow, że gdyby sojusznicy trzymali się ściśle zasad, ustalonych na konferencjach w Jaltie i Poczdamie, problem niemiecki nie sprawiałby żadnych trudności. Trudności w osiągnięciu porozumienia w kwestii niemieckiej spowodowane zostały tym, że zarówno Stany Zjednoczone, jak i Wielka Brytania nie trzymają się zasad, powziętych na tych konferencjach.

Bojownikowi o demokrację

Na cmentarzu Rakowickim w Krakowie odsłonięto pomnik ku czci Ignacego Daszyńskiego. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele rządu z premierem Cyrankiewiczem na czele, którzy oddali hołd pamięci zasłużonego bojownika o Polskę demokratyczną i wolną.

Foto SAP

„Stajemy się rynkiem dla USA” — woła pismo belgijskie

Bruksela. (PAP). W artykule, omawiającym stosunki handlowe między Belgią a Stanami Zjednoczonymi, dziennik „Libre Belgique” donosi, że zgodnie z oficjalnymi danymi belgijskimi w ciągu pierwszych 8 miesięcy bieżącego roku Stany Zjednoczone

sprzedały Belgii towarów o łącznej wartości 14,300 milionów franków, zakupiły zaś w Belgii towarów o wartości jedynie 1,850 milionów franków.

„Libre Belgique” podkreśla, że stosunki handlowe belgijsko-amerykańskie rozwijają się nie normalnie.

Kupujemy w Stanach Zjednoczonych — pisze dziennik — jedynie fabrykaty, podczas gdy sprzedajemy wzamian surowce, głównie miedź, ołów, diamenty, rudę uranową itd. Tego rodzaju polityka handlowa przekształca nasz kraj w rynek dla towarów amerykańskich.

Otwarcie Muzeum Lenina

Zakopane (tel. wł.) W dniu 6 bm. min. Kultury i Sztuki Dybowski, dokonał uroczystego otwarcia Muzeum Lenina w Poroninie, w domu w którym Lenin mieszkał w czasie swego pobytu w Polsce. Dom ten został odbudowany i doprowadzony do stanu pierwotnego staraniem Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. W domu tym znajdują się także nieliczne z pozostałych w Polsce, pamiątki po Leninie.

Zamach na premiera Burmy

Rangun (obsł. wł.) W czwartek przed południem dokonano zamachu na premiera Burmy Nu. W chwili, gdy premier Nu w towarzystwie oficera i jednego żołnierza angielskiego przejeżdżał w samochodzie na jednej z głównych ulic miasta, jakiś nieznajomy oddał w kierunku samochodu kilka strzałów rewolwerowych. Żołnierz brytyjski został zabity na miejscu, natomiast oficer odniósł rany. Premier Nu nie poniósł szwanku.

Nu powrócił niedawno temu z Londynu, gdzie podpisał układ z rządem brytyjskim, na mocy którego Burma uzyskała ma niepodległość z początkiem stycznia przyszłego roku. Nu mianowany został prezydentem ministrów w lipcu br. po zamordowaniu jego poprzednika na tym stanowisku oraz 6-ciu ministrów burmejskich.

Skutki proamerykańskiej polityki

Dewaluacja we Francji

Paryż. (PAP). Ministerstwo gospodarki narodowej ogłosiło oficjalnie dane, dotyczące wzrostu cen artykułów reglementowanych. Ogólny wskaźnik cen w październiku br. podskoczył z 1,157 na 1,268, tj. o 9,6 proc., przyjmując za podstawę cyfrę 100 w 1938 roku. Ceny artykułów żywnościowych od stycznia br. wykazują wzrost o 55 proc., inne artykuły o 48 proc. W tym samym czasie zarobki wzrosły jedynie o 14 proc. Podkreślić należy, że dane statystyczne dotyczą jedynie cen urzędowych. Ceny artykułów pierwszej potrzeby na czarnym rynku są kilkakrotnie wyższe.

Paryż. (PAP). Omawiając presję, którą Stany Zjednoczone wywierają na rząd francuski, organ francuskiej partii komunistycznej „Humanite” pisze:

„W kołach finansowych oznajmują, że dewaluacja franka jest w praktyce zadecydowana. Oczekuje się ustalenia kursu funta szterlinga na 1000 franków, zamiast — jak dotychczas — 400 franków, a dolara na 350, zamiast 119 franków. Funt traci w sto-

Tablica pamiątkowa ku czci gen. Sikorskiego

Rzeszów. (PAP) W gromadzie Tusów Narodowy, gdzie urodził się sp. gen. Władysław Sikorski, nastąpiło odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej na domu rodzinnym generała.

Delegat Polski przemawia w komisji politycznej

»Komitet tymczasowy« godzi w podstawy ONZ

Nowy Jork. (PAP). Komisja polityczna ONZ przystąpiła na nowo do debaty nad propozycją amerykańską utworzenia tzw. „komitetu tymczasowego” ONZ, którego zadaniem byłoby rozstrzygnięcie pilnych spraw w okresie pomiędzy sesjami generalnego zgromadzenia.

W dyskusji zabrał głos delegat radziecki Wyszynski, który wezwał zgromadzenie, by zaniechało dyskusji i debat nad niefortunnymi propozycjami, gdyż podważają one całą budowę Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Delegat radziecki wystąpił z ostrą krytyką amerykańskiej polityki zagranicznej, której wyrazem jest tzw. plan Marshalla i doktryna Trumana.

Nowy Jork. (PAP). Podczas debaty nad projektem utworzenia tzw. „komitetu tymczasowego” w komisji politycznej ONZ, głos zabrał delegat Polski dr Oskar Lange, który podkreślił, że projekt

amerykański jest sprzeczny z duchem i z literą Karty ONZ. Dr Lange oświadczył, że Polska sprzeciwiała już swoje negatywne stanowisko w chwili, gdy został przedłożony pierwotny plan delegacji amerykańskiej. Nowa redakcja projektu nie przyniosła żadnych zasadniczych zmian.

Przechodząc do kwestii kompetencji w sprawie pokoju i bezpieczeństwa, dr Lange wskazał, że Karta przewiduje, iż główna odpowiedzialność za utrzymanie pokoju ponosi Rada Bezpieczeństwa.

W świetle tych faktów — stwier-

Protest Pakistanu

Londyn. (PAP). Agencja Reutersa donosi z Karaczi, że rząd pakistański wystosował do rządu hinduskiego protest przeciwko zbombardowaniu przez samoloty hinduskie mostu Kohala na rzece Jhelum, na granicy pakistańsko-kaszmirskiej.

W dniu Wielkiej Rocznicy ZSRR

Depesze gratulacyjne prezydenta Bieruta oraz przedstawicieli rządu i społeczeństwa polskiego

Warszawa. (PAP). W dniu Święta Narodowego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, w 30 rocznicę Rewolucji Październikowej przesłane zostały do Moskwy następujące depesze:

Do przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR P. N. M. Szwernika, Moskwa.

Z okazji 30-lecia rocznicy Wielkiej Rewolucji proszę przyjąć najgorętsze pozdrowienia.

Z uczuciem głębokiej radości i przyjaźni naród polski uczestniczy w wielkiej uroczystości narodów Związku Radzieckiego, świętujących 30-letni jubileusz historycznego zwycięstwa, które zapoczątkowało nowe drogi w rozwoju kraju i dało początek nowej epoce twórczego i kulturalnego rozkwitu w życiu wszystkich jego narodów.

Kiedy hitlerowski faszyzm usiłował zagrozić drogę do rozwoju ludzkości, przed obliczem całego świata ukazały się nieocenione osiągnięcia wielkiego zwycięstwa, którego 30-lecie świętuje obecnie kraj radziecki.

Naród polski nigdy nie zapomni, że wywalczył swoją wolność i niezależność dzięki szlachetnej pomocy narodów radzieckich, ich niewyczerpanej sile i ich obywatelom zdobywców w okresie ostatnich dziesięcioleci.

Niech żyje i wzrasta w siłę Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich — ostoja pokoju i postępu, niezawodny sprzy-

mierzennic i przyjaciel Rzeczypospolitej Polskiej.

(—) Bolestaw Bierut

Do przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR generalissimusa J. Stalina, Moskwa.

W 30 rocznicę wielkiej socjali-

stycznej Rewolucji Październikowej, która stała się przełomową datą w historii ludzkości, przesyłam zarówno Panu, jak również narodom Związku Radzieckiego najserdeczniejsze życzenia i pozdrowienia w imieniu swoim i w imieniu rządu polskiego.

Wielka socjalistyczna Rewolucja Październikowa, natchniona i kierowana przez Lenina i Stalina, nie tylko przyniosła wolność

narodom Rosji, ale i stworzyła podstawy nowych stosunków między narodami, zapoczątkowała nową erę w stosunkach między Polską i jej wielkim sąsiadem wschodnim.

W dniu dzisiejszym łączymy się z braćmi narodami Związku Radzieckiego, który stał się twierdzą postępu i ogniskiem głęboko ludzkiej kultury we wspólnym dążeniu do utrwalenia dzieła pokoju, tak bardzo upragnionego przez narody świata.

Sojusz i przyjaźń ze Związkiem Radzieckim przyniosła nam wolność i niepodległość. W dalszym rozwoju serdecznej przyjaźni z braćmi narodami radzieckimi widzimy najskuteczniejszą ręką mię szczęśliwej przyszłości naszego kraju, ręką ogólnego dobrobytu, powszechnego bezpieczeństwa i pokoju.

(—) Józef Cyrankiewicz

Podobne depesze z okazji 30 rocznicy Rewolucji Październikowej przestali na ręce generalissimusa Stalina sekretarz generalny KC PPR Gomułka-Wiesław, na ręce marszałka Bułganina marszałek Polski Michał Żymierski, na ręce ministra Mołotowa minister Spraw Zagranicznych Modzelewski. Ponadto depesze gratulacyjne wysłali inni członkowie rządu R.P., organizacje społeczne, polityczne i młodzieżowe itp.

Kłamstwa »Sunday Times'a«

o występach angielskiego baletu w Warszawie

Londyn. (API). W związku z występami angielskiego baletu Sadlers Weiles w Polsce, organ lorda Kensley'a, tygodnik Sunday Times zamieścił szereg kłamliwych informacji o Polsce. M. in. pismo insynuuje, że władze polskie czyniły artystycznemu zespołowi szereg trudności: w celu uniemożliwienia mu występów.

Zarówno British Council w Polsce, jak i kierownictwo zespołu artystycznego zaprzeczyły z burzeniem przeciwność rozśiewaniu tego rodzaju kłamliwej propagandy. Minister Bidwell, kierownik British Council w Polsce oświadczył, że procedex ten ma być ie-

dynie na celu szerzenie nieufności i nieprzyjaźni pomiędzy dwoma krajami jest odrażający. Ze swej strony dyrektor zespołu miss Winete de Valois, oraz 8 artystów wysłało do gazet angielskich otwarty list z protestem przeciw kłamstwom Sunday Times'a.

Trojaczki w Orłowie

Gdynia. (tel. wł.) W Orłowie urodzili się trojaczki w rodzinie Bernarda i Anieli Szulc. Trojaczki są płci męskiej i każde z nich waży po trzy kila. Zarówno matka, jak i synowie cieszą się doskonałym zdrowiem.

Specjalne ulgi kolejowe

Warszawa (tel. wł.). Począwszy od dnia 1 stycznia 1948 r. mają być wprowadzone w okresach świątecznych ulgi przejazdowe tzw. weekendowe na kolejach jeano, dwu i trzydniowe. Odpowiedni projekt jest już przygotowany.

Wkrótce też wydana ma być celem propagandy turystycznej seria barwnych afiszów opartych na fotografiach nadesłanych na ogólnopolski konkurs fotograficzny.

Opracowuje się obecnie afisze: Wrocławia, Szczecina, Krakowa, Wieliczki, Ziemi Lubuskiej i pasa nadbrzeżnego. Afisze będą nawieszane na wszystkich dworcach kolejowych, zaś fotografie nadesłane na konkurs umieszczone będą we wszystkich dalekobieżnych pociągach.

W rocznicę Wielkiej Rewolucji

Pierwsze uroczystości w europejskich stolicach

Moskwa. (PAP) Gorączkowe przygotowania do obchodu 30 rocznicy Rewolucji Październikowej odbywają się we wszystkich miastach i wsiach radzieckich.

Sofia (PAP). * W związku z 30 rocznicą rewolucji październikowej odbyło się w Sofii uroczyste posiedzenie centralnego komitetu Bułgarskiego Frontu Ojczyźnianego, z udziałem przedstawicieli wszystkich organizacji związkowych i członków Towarzystwa Bułgarsko-Radzieckiego.

Białogród. (PAP) Komitet Ogólnosiłwiański w Białogrodzie wysłał depesze gratulacyjne do prezydenta Szwernika i generalissimusa Stalina z okazji radzieckiego jubileuszu.

przez mówcę oświadczenia min. Mołotowa o tym, że szantażowanie bombą atomową nie ma żadnych widoków na powodzenie, ponieważ sprawa ta od dawna już nie stanowi dla Związku Radzieckiego sekretu.

Minister Rapacki prezesem Rady Nadzorczej „Czytelnika”

Warszawa. (API) W związku z II Walnym Zgromadzeniem Delegatów „Czytelnika”, które między innymi dokonało statutowych zmian w składzie Rady Nadzorczej Sp. Wyd. „Czytelnik” Rada Nadzorcza w nowym składzie zebrała się w dniu 4 bm. dla wybrania swego prezydium, ustalenia składu swoich komisji, oraz rozpatrzenia wniosków przekazanych Radzie przez Walne Zgromadzenie.

Rady Nadzorczej komisje: 1) finansowo-gospodarczą, 2) organizacyjno-administracyjną, 3) wydawniczo-dzielną, 4) kulturalno-oświatową, 5) poligraficzną. Do zakresu spraw komisji poligraficznej włączone zostały również zagadnienia, związane z budową Domu Słowa Polskiego.

Na prezesa Rady Nadzorczej w miejsce ustępującego ministra Kazimierza Rusinka, któremu za równo Rada Nadzorcza jak i Zarząd Główny „Czytelnika” wyraził podziękowanie za ofiarne i owocną pracę, wybrany został minister Adam Rapacki.

Radar na polskich statkach Warszawa. (PAP). Polska marynarka handlowa wprowadziła do użytku radar, który instalowano na motorowcu transatlantycznym „Batory” oraz w celach szkoleniowych na statku szkolnym polskiej marynarki handlowej „Dar Pomorza”.

Tragiczny finał „wagarów”

LONDYN. (PAP). Z Dundee donoszą, że w łodzi u brzegu rzeki znaleziono ciężko zatrutych 6 chłopców w wieku od 11 do 14 lat. Zbiegli oni ostatnio ze szkoły i udali się na wycieczkę.

Dochodzenia wykazały, że chłopcy ci padli ofiarą gazów, wydobywających się z gąsienic, która znajdowała się w łodzi. Po przewiezieniu do szpitala wszyscy chłopcy zmarli.

Pomoc na spadochronach dla ofiar w Peru

Lima (API). Pomoc na spadochronach zrzucają jest ofiarom trzęsienia ziemi w środkowym Peru, gdzie z powodu kataklizmu utrudnione są warunki lądowania dla samolotów i zerwane linie komunikacji lotowej. Trzęsienie nie zniszczyło miejsc w sobotę, ale wczoraj zanotowano nowe niebezpieczne wstrząsy.

Ilość śmiertelnych ofiar wynosi, według ostatnich komunikatów, 42 osoby, ilość jednak rannych i pozbawionych części ciała głowa przekracza wielokrotnie tę cyfrę. Na skutek trzęsienia ziemnego uległy zniszczeniu dziesiątki domów prywatnych, budynków publicznych, dróg i mostów. Prac nad przywróceniem komunikacji są w toku.

Obchody w miastach polskich

Warszawa. (PAP). W 30-tą rocznicę Rewolucji Październikowej we wszystkich większych miastach polskich odbyły się obchody i uroczystości.

stryki. Po capstrzyku uczestnicy zebrania udali się w pochodzie na akademię do sali kina Roma.

tylko niepodległość, ale również atmosferę spokojnej pracy. Niech ta wola budowania pokoju świata i wolności będzie przykładem dla wszystkich narodów świata.

Na cmentarzu żołnierzy radzieckich w Łodzi odbyła się wielka manifestacja z udziałem licznych delegacji i pocztów sztandarowych organizacji politycznych, społecznych, młodzieżowych, zakładów pracy itp.

Kielce. (PAP). Gmachy kieleckie ozdobiło flagami. Na Placu Wolności zebrały się delegacje i tłumy publiczności.

Poronin. (PAP). W 30 rocznicę Rewolucji uroczystość otwarto w Poroninie Muzeum pamiętek po Włodzimierzu Leninie.

Warszawa. (PAP). 5 bm. odbyły się pierwsze uroczystości związane z 30-leciem Wielkiej Rewolucji Październikowej.

Uroczystości zakończono akademią w sali Domu Kultury, podczas której przemawiał minister Dąb-kościół.

Przemówienie przedstawiła Armii Radzieckiej, majora Zielińskiego, ogłoszone po polsku, wielokrotnie przerywane było burliwym oklaskami.

Uroczysta akademie w Katowicach

Katowice. W sali Teatru Polskiego im. St. Wyspiańskiego w obecności przedstawicieli całego społeczeństwa odbyła się uroczysta akademie, poświęcona 30 rocznicy Rewolucji Październikowej.

mym stopniu, w jakim dziesiątkom i setkom tysięcy poległych, zadarczonych i zagłodzonych na ziemi naszej żołnierzy radzieckich zawdzięczamy naszą niepodległość.

Szczególnie uroczystość wypadki akademie na robotniczej Woli, a mianowicie w Miejskich Zakładach Komunikacyjnych, w gazowni, w fabryce „Parowóz”, w zakładach garbarskich, w Centralnych Zakładach Techniczno-Badawczych, w Instytucie Chemii czynnym i innych.

Akademię zajął przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej Karol Tkocz, po czym min. Berman w mocnym i głębokim przemówieniu dokonał przeglądu rozwoju naszych stosunków ze Związkiem Radzieckim.

Warszawa (PAP). „Zebraliśmy się tutaj — oświadczył minister Minc wczoraj na akademii poświęconej 20-leciu Rewolucji Październikowej — nie tylko, aby uczcić święto potężnego i przyjaznego nam państwa, ale jednocześnie po to, by uczcić rocznicę przełomowego wydarzenia historycznego, które znacznie przerasta granice Związku Radzieckiego i w ciągu 30 lat trudności i zwycięstw promieniuje na cały świat.

Również Praga uczciła zbliżające się święto proletariackie. Rzesze pracowników zebrały się w Państwowych Zakładach Samochodowych, gdzie przyjęto rezolucję wyrażającą podziw dla epokowego czynu zbrojnego narodów radzieckich.

— Zdajemy sobie sprawę z tego — powiedział min. Berman — że możliwość dokonania naszej łagodnej i pokojowej rewolucji i możliwość rozwoju Polski Ludowej zawdzięczamy temu, iż samo istnienie Związku Radzieckiego jest faktem, który gwarantuje rozwój ruchów demokratycznych i daje tym ruchom niezachwianą wiarę w przyszłość.

Minister przypomniała kolejne etapy trudnych walk i zmagania — wojnę domową, interwencję, blokadę, głód. Wszystkie te niewidziane w historii trudności robotnik i chłop rosyjski zwycięsko przelamują i przystępują do odbudowy gospodarki narodowej na nowych podstawach.

Warszawa (Tei. w.). W dniu wczorajszym odbył się obok Pomnika Braterstwa na Pradze cap-

konferencji pokojowej, gdy na czele delegacji rumuńskiej stał Tatarescu.

Votum nieufności dla Tatarescu uchwalili parlament rumuński

Bukareszt (obsł. w.). Rumuński minister spraw zagranicznych i wicepremier Tatarescu oraz wszyscy ministrowie rumuńskiej narodowej partii liberalnej zgłosili rezygnację ze swych stanowisk.

Na początku przyszłego tygodnia do Egiptu uda się druga misja lekarska rządu Iraku, aby dopomóc do zwalczania epidemii cholery, która pociągnęła już za sobą od dnia 23 września 9 tysięcy śmiertelnych ofiar.

Krok ten jest następstwem uchwalenia przez parlament wniosku o votum nieufności dla ministra Tatarescu. Wniosek uchwalono 187 głosami przeciwko 5. Zarzuca on ministrowi Tatarescu, że tolerował w swoim ministerstwie szereg osobistości wrogie usposobionych przeciwko państwu i wypłacających pensje niektórym aresztowanym pod zarzutem szpiegostwa.

Władze sanitarne Iraku nakazały natychmiastowe szczepienie ludności, zamieszkałej w południowej części kraju, zwłaszcza zaś w okolicy Basra. Wstrzymano wszelką komunikację lotniczą i morską między Irakim, Zatoką Perską, portami hinduskimi i portami Pakistanu. Zawieszono również pocztę lotniczą z Egiptu i Indii, a wszelkie listy podlegały dezynfekcji.

Cholera w Zatoce Perskiej Wstrzymano komunikację pocztową i lotniczą

London. (PAP). Jak donoszą z Bagdadu, władze Iraku stwierdziły w środę wieczorem pojawienie się cholery na lotnisku arabskim Duda i w Zatoce Perskiej.

Na początku przyszłego tygodnia do Egiptu uda się druga misja lekarska rządu Iraku, aby dopomóc do zwalczania epidemii cholery, która pociągnęła już za sobą od dnia 23 września 9 tysięcy śmiertelnych ofiar.

Stwierdzono nadto, że w przedmiotowym sądownym przeciwko dr. Manju ujawniono, że wyjątkowej doniosłości dokumenty wydawano agentom obcych mocarstw, w szczególności Stanów Zjednoczonych. Wypadek taki wydarzył się w czasie paryskiej

Kair (SAP). Jak podano w komunikacie oficjalnym w ciągu ostatnich 24 godzin było 461 wypadków cholery i 271 zmarło w całym Egipcie. W Aleksandrii 10 nowych zachorowań i 3 zmarłych. W Kairze nie było ostatnio ani wypadku nowego zachorowania, ani śmierci.

Samolot przywiózł zarazę PARYŻ. (API) Po powrocie francuskiego samolotu, który zwiózł do Egiptu szczepionkę cholery, z trzech członków załogi stwierdzono objawy zarazy. Zostali oni natychmiast skierowani do jednego ze szpitali paryskich, gdzie będą poddani badaniom.

Uchwały Tymczasowego NKW PSL

Bańczyk i Wójcik wezwani do złożenia mandatów poselskich

WARSAWA (PAP) Dzisiejsza „Gazeta Ludowa” podaje, że na całodziennym posiedzeniu Tymcz. NKW PSL, powzięto następujące postanowienia: Zwołać posiedzenie Rady Naczelnej zgodnie z propozycją prezesa Kiermika na dzień 30 listopada rb. do Warszawy.

Korbońskiego za przestępstwo przeciw państwu i Narodowi Polskiemu NKW stwierdza, że bezpośrednią konsekwencją tego czynu jest utrata wszelkich praw członkowskich PSL.

Ponadto postanowiono uchylić uchwały byłego NKW o usunięciu ze Stronnictwa członków, zajmujących krytyczne stanowisko wobec polityki poprzedniego kierownictwa. Dalej powzięto szereg uchwał, dotyczących spraw organizacyjnych, Tymczasowy NKW postanowił wezwać zawieszonych w prawach członków Stronnictwa posłów Bańczyka, Wójcik, Nowaka i Nadebnika do złożenia mandatów poselskich.

KRAKÓW (PAP) W Dąbrowie Tarnowskiej (województwo krakowskie) odbył się zjazd chłopów PSL-owców z terenu powiatu dąbrowskiego.

Uznając fakt ucieczki za granicę Mikołajczyka, Bryji, Bagińskiego i

Zebrań piętnowali postępowanie mikołajczyckiego kierownictwa PSL, stwierdzając, że ucieczka Mikołajczyka dowiodła, że nie go nie łączyło z demokratycznym ruchem ludowym w Polsce.

Chłopi nie zadowolili się faktem częściowego odejścia od kierownictwa PSL członków mikołajczykowskiej klikki. Zażądali oni usunięcia z władz PSL wspólników Mikołajczyka z Bańczykiem i Wójcikiem na czele.

Z Rewolucji Październikowej zrodziła się nasza niepodległość

tyście szkół, instytutów, uniwersytetów. Zanika podział na stare klasy społeczne, powstaje nowa inteligencja. Jednocześnie w Niemczech Hitler zagarnia władzę. Związek Radziecki czyni wszystko, aby zachować pokój, ale dla obrony światowego kapitalizmu postanowiono pozwolić na rozwój hitlerizmu — zandarma Europy.

— najistotniejsze jest w tej chwili zagadnienie niepodległości Polski w powiązaniu z problemem wielkiej Rewolucji Październikowej. Gdyby lud rosyjski nie rozbił starej Rosji carskiej, to wyzłizłobyśmy z tej wojny w najgorszym wypadku z jakąś krusą autonomią.

Nadchodzi rok 1939. Proponowany Polsce przez Związek Radziecki sojusz obronny odrzuca Beck, zachęcony przez mocarstwa zachodnie. Po kolejnych zwycięstwach Hitlera cała niemal Europa znajduje się pod jego żelazną stopą.

Tylko rewolucja rosyjska umożliwiła niepodległość Polski w całej rozciągłości.

W bohaterstkich latach 1941 — 1945 waga się losy świata. Jeśli upadnie Związek Radziecki — upadnie kultura i cywilizacja świata. Następuje epoka Stalingradu. 22 doborowe dywizje niemieckie zostają okrążone i doszczętnie zniszczone. A na zachodzie trwa dyskusja, jak najjaśniejszy odroczyć drugi front i przedłużyć wojnę...

Dla nas — oświadcza min. Minc

Delegacja kobiet radzieckich przybyła na Śląsk

Katowice. (hm) W dniu wczorajszym przybyła do Katowic 6-osobowa delegacja kobiet z ZSRR członkini Antyfaszystowskiego Komitetu Kobiet Radzieckich, które przyjechały do Polski na zaproszenie Zarządu Głównego Ligi Kobiet, w celu zapoznania się z polskim ruchem kobiecym.

W tym okresie Związek Radziecki trzyma straż w Berlinie i nad Łabą i demaskuje podżegaczy wojennych. Związek Radziecki nie jest już sam jak w epoce Monachium. Miliony ludzi stoją o bok Związku Radzieckiego w jego walce o pokój.

Na czele delegacji znajdują się Aleksandra Pawłowna Chołopowa, prof. Leningradzkiego Uniwersytetu, członek prezydium Antyfaszystowskiego Komitetu, obecny lektor Tow. Rozwojowoszechnienia Nauk Politycznych w Moskwie.

W dniu dzisiejszym zwiedza prewatorium RTPD w Rokitimcy, skąd pojedą do huty Zygmunta, a następnie wrócą do Katowic na masowy wiec kobiecy, urządzony w Domu Kultury, o godz. 16. Wczorajem, po koncercie w Filharmonii opuszczają Śląsk, udając się do Warszawy.

Armią radzieckie idzie niepowstrzymanie naprzód. 9 maja 1945 r. Niemcy podpisują akt kapitulacji przed radzieckimi dowódcami. Związek Radziecki wyszedł zwycięsko z najtrudniejszego egzaminu — ze strasznej wojny.

Dalszy pobyt w Polsce przewiduje jeszcze zwiedzenie Bydgoszczy, Gdańska i Dolnego Śląska. Wyjazd z Polski do ZSRR nastąpi w dniu 14 bm.

Na drogach hańby

Stambuł dnia dzisiejszego

(Korespondencja własna „Dziennika Zachodniego“)

Stambuł, w listopadzie.

Dziwna, kręta droga wiodła przez Balkany i Turcję w ostatnich latach wojny. Droga ta zaprowadziła niejednego słabego ducha rodaka nad przepaść zdrady, lub w ślepe uliczki poplitego występku, albo też na manowce zwątpienia i rozterki. Wytyczył ją liderzy sanacji przy pomocy podległych sobie rozlicznych instytucji wywiadu i informacyjnych. A było ich wiele, albowiem już nie tylko wojsko, lecz nawet każda większa instytucja, ba, nawet pojedynczy minister otaczał się całą sforą weszących dookoła funkcjonariuszy specjalnych służb, gotowych na najniższe skłonienie do pełnienia każdej podłości — w imię „wyższego celu”. Stąd też groźba: „Bo doniosą do dwójki” — była najistotniejszą zasadą rygoru, dyscypliny i posłuchu w owych smutnej pamięci dla naszego społeczeństwa czasach na Srodkowym Wschodzie.

„Przesyłki pieniężne“

Szerokie pole do wszelkiego rodzaju nadużyć otwierało się przy przesyłce pieniędzy dla organizacji podziemnych w Polsce. Mniej może sami emisariusze, a raczej wysyłające ich instytucje i placówki dyplomatyczne — miały brudne ręce. Tajni kurjerzy, kursujący między Egipcem a Warszawą — występowali ze zrozumiętych względów pod pseudonimami. Kwitowali oni odbiór kwot pieniężnych, również pod zmienionymi nazwiskami. Tymczasem różni „sanacyjni” dygnitarze wypisywali sobie sumy różnej wysokości pod którymkolwiek z pseudonimów, sami inkasując pieniądze.

„Przyjaciół von Papena“

Drugim torem, w wyższych regionach szła jednocześnie inna akcja — czysto polityczna. Osobisty przyjaciel von Papena, czym się zresztą sam chełpił, ambasador R. P. aż do czasu uznania przez Turcję Rządu Jedności Narodowej, pjsiudczyk przysięgł i żelazny sanator, Michał Sol-

nicki — przyjmował u siebie stale agentów Francji Vichy w Turcji, po cichu i tajnie. A o tych wżytach wiedział jeno on sam i — służba w ambasadzie. Ci ludzie prości i prostoduszni razem, z przeszło 100 lat istniejącej kolonii polskiej w Adamopolu w Turcji, załamywali ręce i pytali z rozpaczą: „Dokąd to wszystko prowadzi?”

A droga wiodła tym razem prosto i jasno, aż do samego końca, do hańby i zdrady. Dlatego zapewne — wszyscy niżsi funkcjonariusze oddali się z miejsca i bez wahania do dyspozycji nowego przedstawiciela prawowitego Rządu Rzeczypospolitej, wypowiadając Sokolnickiemu postępowanie.

Stolica Turcji

Cichy i spokojny jest Stambuł dni dzisiejszych. Najlepiej oglądać jego panoramę o wschodzie lub zachodzie słońca — z odległego cypła ładu po drugiej azjatyckiej stronie cieśniny Bosforu, z podmiejskiej osady letniskowej — Kadiköy. Stambuł wygląda wówczas, jak najspanialsza brabancka koronka. Składają się na jego piękno najsubtelniejszą i najciszej się sobą splecione elementy architektoniczne Bizancjum i dalszego Wschodu. Las smukłych minaretów, strzelających i njebo-tycznych, biegnie ku niebu, w dół zaś mającą wspaniałe, przy-

sadziste, rozsiadłe jak przepuknięty samsbulskie z rynku rybnego, pękate kopuły meczetów, wzorowane na njeśmjęrtelnej Aya Sofii. Słwety te są koloru dzwinnie, nie-plego, różowego, jak żywe ciało ludzkie, tętniące, zda się krwią. Natura rozpyliła na nie złościły puder słońca, dodając jednocześnie bladoliłowe tło nieba — do całości obrazu.

Właśnie strone, spadziste, wąskie uliczki miasta zwijają się w kłębek do snu. Domy zamykają po kolei swe szeroko rozwarte, rozświetlone oczy okien, zapadając w miękką cjeptność nocy. Tylko restauracje i dancjngi, gdzie drugorzędne tancerki popisują się namiastką tańca — rozbrzmiewają dzwającą wschodnich me-

lodi, przygluszanych spiewem najmłodniejszych piosenek z amerykańskich filmów dźwiękowych. To przedstawiciele „atlantyckiej kultury“, żołnierze Stanów Zjednoczonych skończyli swój jeszcze jeden „pracowity“ dzień. Zieleń ich mundurów zalega teraz nocne lokale, jak do wieczora zalegała ulice miasta.

Kręte drogi biegną dalej

Jak dawniej biegną dzwinnie kręte, tajne szlaki, choć nie sięgają tym razem do Polski. „Emisariusze polni“, którym się wyższe sanacyjni wojskowi rozwiązanę armii Andersa — przewożą obecnie haszysz i kokainę. Handel kwitnie, przysparzając znów nowej fortuny — starym

działaczom. A przede wszystkim muszą się przecież znaleźć fundusze na akcję polityczną. Tajne organizacje hitlerowskie na emigracji — nie lubią bowiem płacić zbyt wiele swym klientom, a z każdego grosza każą się sumiennie wyliczać.

Kręte drogi wiodą znów poprzez Kair, poprzez osobę głównego „ministra skarbu“ gen. W. A. — kpt. Chmielewskiego z dawnej „Wspólnoty Interesów“ — aż do Hiszpanii gen. Franco. Stamtąd zaś szlak wędzje dalej, przez Atlantyk — do Argentyny i Brazylii.

Kręte, tajne drogi prowadzą aż na samo dno przepaści, gdzie mieszka już tylko zdrada i hańba...

Jan Lachowicz.

Tanečna górska Marysia Pyrdoi-Wojtas i Mieczek Cholewa z gęślikami z zespołu objazdowego Ludowego Instytutu Kultury. Zespół przybywa w tych dniach na dwa tygodnie do Katowic na gościnne występy, poczym udaje się do Zabrza, Gliwic i Bytomia. Foto SAP dla Dzien. Zachodniego

Muzyka słowiańska na falach eteru

Przed wielkim festiwalem radiowym

Rozpoczynający się sobotę, 8 bm., Radiowy Festiwal Muzyki Słowiańskiej, zapowiada szereg niezwykle interesujących i o najwyższej wartości programów muzycznych, dających w przekroju tygodniowym przegląd twórczości i sztuki wykonawczej muzyki polskiej, radzieckiej, czechosłowackiej, jugosłowiańskiej i bułgarskiej.

Długa lista kompozytorów polskich, których dzieła będą w audycjach festiwalowych wykonane, obejmuje następujące nazwiska: Gomółka, Waclaw z Szamotul, St. Sylw. Szarzyński, Chopin, Moniuszko, Paderewski, Noskowski, Zieleński, Karłowicz, Szymanowski, Fitelberg, Spisak, Mycielski, Panufnik, Malawski, Lutosławski, Raczkowski, Ryling, Bacewiczówna, Sikorski, Rudziński, Wisłocki, Ormicki, Rowicki, Krzemiński, Szabelski, Feicht i in.

Wśród wykonawców polskich wiodnią nazwiska: Fitelberga, Bandrowskiej, Umińskiej, Sztompki i szeregu innych; z radzieckich — Lwa Oborina oraz solistów Te-

tru Wielkiego w Moskwie; z bułgarskich — Saszy Popowa i P. Władigeroffa; z czechosłowackich — A. Klima, K. Ancerla, K. Stroubka; z jugosłowiańskich — St. Zlatica. Spośród zespołów polskich biorą udział: Wielka Ork. Symf. Polsk. Radia w Katowicach, orkiestry filharmoniczne z Katowic, Krakowa i Poznania, orkiestry radiowe Rozgłośni krakowskiej, warszawskiej i bydgoskiej, chóry Państw. Filharmonii w Krakowie i Polsk. Radia w Warszawie oraz chór męski im. Stadlera z Zabrza.

Z zespołów, które przybędą do Polski wymienić wypada radziecki chór Swiesznikowa i kwartet Teatru Wielkiego w Moskwie, jugosłowiański chór mieszany z Zagrzebia oraz bułgarski zespół wokalnoinstrumentalny „Rosna Kitka“ z Sofii, nadto na fali radiowej usłyszymy najlepsze orkiestry, chóry i solistów radzieckich, czeskich, jugosłowiańskich i bułgarskich transmitowane w tych dniach przez Polskie Radio.

Uroczyste otwarcie radiowego Festiwalu Muzyki Słowiańskiej, odbędzie się w sobotę, 8 bm. o godzinie 18.45 przemówieniami i odegraniem hymnów, a następnie o godz. 19.15 nadany będzie z sali Teatru Polskiego w Warszawie inauguracyjny koncert w wyk. Wielkiej Ork. Symf. Polsk. Radia z Katowic, pod dyr. G. Fitelberga, z udziałem pianisty H. Sztompki. W programie Moniuszki „Bajka“, Karłowicza „Epizod“, Chopina Koncert f-moll i Szymanowskiego III Symfonia.

Z innych, polskich audycji na szczególne podkreślenie zasługują: w niedzielę, 9 bm. o godz. 19.15 koncert Polskiego Tow. Muzycznego w Krakowie pod dyr. A. Panufnika, we wtorek, 11 bm. o godz. 16.20 „Polskie dzieci śpiewają i grają, dla bratnich dzieci słowiań-

skich“, w środę, 12 bm. o godz. 16.20 transmitowana będzie z sali YMCA w Warszawie audycja muzyczna Spółdzielni Wydawn. „Czytelnik“, z udziałem zespołu instrumentalnego Polsk. Radia pod dyr. Cz. Lewickiego i chóru Polsk. Radia pod dyr. J. Kołaczkowskiego oraz solistów, w czasie której wykonanych będzie 10 pozycji wydawnictw „Czytelnika“, kompozycji czołowych kompozytorów Polsk. napisanych specjalnie na wielkie, popularne zespoły instrumentalne. W niedzielę, 16 bm. o godz. 12 Katowice nadają w wykonaniu Ork. Filharm. Katowic i chóru męskiego im. Stadlera z Zabrza, z udziałem Ireny Lewińskiej, utwory kompozytorów, mieszkających w Katowicach — W. Rowickiego, W. Krzemińskiego, W. Ormickiego i Fr. Rylinga. Finałowy koncert Ork. Symf. Polsk. Radia pod dyr. G. Fitelberga z udziałem E. Umińskiej nada Wrocław w niedzielę, 16 bm. o godz. 19.15. W programie Woytowicza II Symfonia, Palestra Koncert skrzypcowy, Szabelskiego Suita i Moniuszki Mazur z „Halki“.

Koncerty muzyki radzieckiej, odbędzie się w dniach: 8 bm. godz. 22 (pieśń choralna); 9 bm. godz. 14.30 (solisci i kwartet Teatru Wielkiego w Moskwie); godz. 21.30 (Koncert Symfoniczny); 11 bm. godz. 19.15 (chór Swiesznikowa); godz. 23.25 (muzyka kameralna), 12 bm. godz. 17.30 (recital chopinowski w wyk. Lwa Oborina); godz. 21.55 (pieśni); 13 bm. godz. 17.45 (muzyka kameralna); 14 bm. godz. 17.30 (radziecka pieśń ludowa) i 16 bm. godz. 10 (utwory P. Czajkowskiego) i godz. 17 (V Symfonia Szostakowicza).

Muzyka jugosłowiańska: 10 bm. godz. 16.20 (muz. instr.); 13 bm. godz. 16.20 (muz. symf.); 14 bm. godz. 19.15 (koncert symf. w wyk. Filharmonii Krakowskiej pod dyr. M. Horwata), 15 bm. godz. 16.20 (ludowa pieśń), 16 bm. godz. 18 (pieśń choralna).

Muzyka czeska: 8 bm. godz. 15 (chór Morawskich Naurcz.), 10 bm. godz. 15 (opera „Rusalka“ Dworzaka), 13 bm. godz. 21 (koncert Ork. Symf. Rozgłośni Praskiej), 15 bm. godz. 18 (słowackie pieśni ludowe).

Muzyka bułgarska: 9.11 godz. 18 (zesp. wok.-instr.), 16 bm. godz. 19.15 (koncert symf. muz. bułgarskiej w wyk. Symf. Ork. Polsk. Ra-

dia w Katowicach pod dyr. S. Popowa, z solistą P. Władigeroffem — fort.)

Miłośnicy muzyki, a szczególnie pragnący poznać stosunkowo mało znaną w Polsce muzykę sąsiadów słowiańskich, powinni pilnie śledzić przebieg Radiowego Festiwalu Muzyki Słowiańskiej. (mjm).

Medal Zwycięstwa i Wolności

Warszawa (SAP). — Szeregowi i oficerowie Wojska Polskiego, którzy brali czynny udział w walkach przeciw Niemcom w roku 1939 lub w formacjach polskich za granicą we wszystkich armiach sojusznicych w latach 1939—1945 — mogą ubiegać się o nadanie im „Medalu Zwycięstwa i Wolności 1945 roku“. Podania należy składać do właściwego RKU. Z braku dokumentów, można załączyć oświadczenie 2 świadków.

Szeregowi i oficerowie zdembalizowani, którzy służyli w odrodzonym Wojsku Polskim w latach 1943 — 9. 5. 1945, a dotychczas nie otrzymali odznaczania pamiątkowych, mogą się zgłaszać po nie do właściwych RKU.

Umowa lotnicza z Jugosławią

Warszawa. W Warszawie bawiła ostatnio delegacja jugosłowiańska, która przeprowadziła rozmowy z departamentem lotnictwa cywilnego Min. Komunikacji i Polskimi Liniami Lotniczymi „LOT“. W wyniku rozmów została podpisana umowa z Jugosłowiańskim Tow. Lotniczym „JAT“ na wspólną eksploatację linii powietrznej Warszawa — Białogród. Obecnie utrzymywana jest już stała komunikacja lotnicza na trasie Warszawa — Budapeszt — Białogród raz w tygodniu w środę oraz we wtorek na trasie Białogród — Praga — Warszawa. Cena biletu 8,200 zł.

Dorsz i płotki Udane połowy morskie

Gdynia (PAP). Połowy dorsza w rejonie MUR — Gdynia w dalszym ciągu są słabe w związku z silnymi wiatrami i sztormami. Przeciwny dzienny rezultat połowu na kuter wynosi od 300 do 400 kg. Rybacy duńscy, łowiący łososia taklami w obwodzie Władysławowa mają również dotychczas słabe wyniki.

Wyniki połowów w rejonie MUR — Szczecin poprawiają się, przy czym łowi się wyjątkowo duże ilości płotek na Zalewie. W ciągu października złowiono ogółem 209,070 kg. wartości 8,841,703 zł, z czego na Zalewie 144,689 kg. na morzu 64,385 kg., podczas gdy we wrześniu złowiono ogółem 167,817 kg.

Połowy dalekomorskie odbywają się w dalszym ciągu głównie na Doggerbank, ale rezultaty ich —

jak corocznie w tym okresie — są mniejsze. Ostatnio z połowów powróciły „Jupiter“, „Lawica“ i „Kastoria“, przywożąc śledzie, czarniaki i 14 rekinów.

Warszawa. B. uczestnik misji UNRRA w Polsce — generał Hays, który obecnie zamieszkuje się z ramiem Międzynarodowego Funduszu Pomocy Dzieciom, badaniem rynek mleka w poszczególnych krajach, znajduje się obecnie w podróży po Europie. W połowie listopada przybędzie do Polski, gdzie odbędzie rozmowy z przedstawicielami Min. Rolnictwa i Min. Apropriacji. Celem tych rozmów będzie zorientowanie się w krajowej produkcji mleka oraz zbadanie sposobów jakościowego i ilościowego podniesienia produkcji mleka.

Termin mija Koncesje dla kupców

Warszawa (API). Podpisane 4 listopada br. przez ministra Przemysłu i Handlu, rozporządzenie określiło tryb postępowania wobec przedsiębiorstw, których właściciele w przepisowym terminie, tzn. do dnia 15 listopada br. nie złożą wniosków o przyznanie koncesji na dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa oraz nie uiszczą należnych z tego tytułu opłat.

Zgodnie z tym rozporządzeniem niezwłocznie po 15 listopada władze przemysłowe przystąpią do zamknięcia przedsiębiorstw prowadzonych bez uprawnień. W wypadkach koniecznych stosowany będzie przymusowy zarząd. Równocześnie na konferencji z udziałem wszystkich zainteresowanych czynników, a w tej liczbie i przedstawicieli kupiectwa, podano do wiadomości, iż termin składania wnio-

sków upływa ostatecznie w dniu 15 listopada i w żadnym wypadku nie będzie przedłużony.

Jak wynika z informacji, nadchodzących z całego kraju, ilość podań o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych szybko wzrasta, osiągając już w wielu miejscowościach przeszło 50% liczby istniejących przedsiębiorstw. Tym niemniej kilku kupców, jak dotychczas, ociągało się z wniesieniem opłat, pod wpływem pogłoszek o rzekomym przedłużeniu terminu, lub też wyłączeniu jakichś kategorii przedsiębiorstw spod obowiązku uzyskania koncesji.

Równocześnie elementy antypaństwowe prowadziły wrogą propagandę przeciwko koncesjonowaniu, sugerując, iż jest ono wstępem do likwidacji handlu prywatnego. Propaganda ta — to wierutne kłamstwo. Szerzycielom tych złośliwych plotek chodzi, jak zwykle, o mączenie, wywoływanie trudności i podrywanie stabilizacji gospodarczej. W istocie jak to wiadomo jest każdemu, rozsądnemu człowiekowi w Polsce, koncesjonowanie nie jest wymierzzone przeciwko handlowi prywatnemu lecz ma jedynie na celu oczyszczenie szeregowi kupiectwa z elementów przypadkowych i niefachowych. Ma ono z tego względu dla kupiectwa znaczenie pozytywne, przyczynia się bowiem do wzmocnienia roli poważnego, uczciwego handlowca.

Co więcej, akcja koncesjonowania handlu oznacza, iż państwo ma zamiar skoordynować działalność handlu prywatnego z planem gospodarczym przez regularne dostarczanie wyrobów przemysłu państwowego. Powiązanie to daje szwarcę, że handel prywatny ma w Polsce zapewniony normalny rozwój, bez wstrząsów i kryzysów właściwych gospodarce kapitalistycznej, które w pierwszym rzędzie godzą w drobny handel.

Dażeniem czynników państwowych, jak powiedział na wspomnianej konferencji wiceminister Szary — jest podniesienie poziomu handlu w Polsce i usunięcie z niego prymitywu i spekulacji, wywodzącej się z okresu okupacji. Rów-

nocześnie czynniki rządowe dołożą wszelkich starań, by zlikwidować handel dziki i nielegalny, co wzmocni handel legalny.

Należy spodziewać się, iż kupcy prywatni, którzy dotąd nie dopełnili niezbędnych formalności, uczynią to w pozostałych dniach. W związku z tym urzędy skarbowe oraz zrzeczenia kupieckie muszą dołożyć wszelkich wysiłków, aby ułatwić wszystkim interesantom w terminie. Wymaga tego interes państwa.

Z całej Polski

Warszawa. Zmarł tu, przeżywszy 76 lat, śp. Jan Mazurkiewicz, dr. medycyny, profesor zwyczajny psychiatrii na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego, dziekan tegoż wydziału w latach 1919/20, rektor Uniwersytetu Warszawskiego w latach 1921/22, prorektor tegoż Uniwersytetu w latach 1922/23, wybitny uczony i pedagog.

Warszawa. W Świnoujściu, na południowo-wschodnim brzegu Starej Świnii, rozpoczęto prace nad budową wielkiej bazy rybackiej. Na terenach tych wybudowana będzie chłodnia, składy śledziowe, hale rybne, wędzarnie, wylwornia maczki rybnej, wylwornia lodu i osiedle rybackie.

Lublin. Woj. Wydział Zdrowia w Lublinie otrzymał 10 nowoczesnych aparatów roentgenowskich, z których trzy zostały przydzielone klinice uniwersyteckiej im. M. Curie-Skłodowskiej. Po jednym aparacie otrzymał szpital Jana Bożego oraz szpital w Puławach, w Elżgoraju, w Chełmie, Radzynie, Siedlecach i Włodawie. Woj. Wydział Zdrowia otrzymał także 10 kwarcówek sto-

Wywieś ją w oknie!
Nie wstydź się nalepki
Pomocy Zimowej —
wywieś ją w oknie.

Wielna drzewna dla Danii

Warszawa (SAP). W ostatnich dniach „Pagod“ zawarł z importera niemieckimi umowę na eksport 100 ton winy drzewnej.

Umowa została już zatwierdzona przez zainteresowane ministerstwa. Po zrealizowaniu dostaw, co nastąpi w najbliższym czasie, Dania zakupi u nas dalsze transporty tego towaru.

Międzynarodowe sanatorium dla chorych studentów

Praga. (obsł. wł.) Międzynarodowa Federacja Studentów wystała z projektem budowy międzynarodowego sanatorium w Czechosłowacji, przeznaczonego dla chorych studentów będących członkami federacji.

W związku z tym w dniu 17 listopada br. zostanie zorganizowana na terenie 17 krajów zbiórka pieniężna na cel budowy sanatorium. Należy nadmienić, że w wspomnianym dniu odbędzie się w Pradze uroczystości z okazji 40-letniej rocznicy zamordowania kłunastu studentów praskich przez hitlerowców. (pD)

W związku z ograniczeniami

Gaz musi zastąpić elektryczność

Wrocław. (st) Donosiliśmy swego czasu na marginesie trudności, jakie przeżywa elektrownia wrocławska, że społeczeństwo winno w większym niż dotychczas stopniu korzystać z gazu, jako środka świetlnego, którego gazownia wrocławska ma pod dostatkiem. We wszystkich prawie mieszkaniach, posiadających instalacje gazowe, można bez większych trudności założyć instalację gazową świetlną.

Niestety brak było dotychczas na terenie Wrocławia potrzebnych na ten cel tzw. koszulek gazowych. Ostatnio, gazownia miejska, chcąc przyjąć z pomocą mieszkańcom oraz odciążąc w znacznym stopniu elektrownię w okresie zbliżającej się zimy, nawiązała kontakt z towarzystwem handlu zagranicznego w Warszawie, które posiadało swego czasu w swym remanencie znaczne ilości gazu, potrzebne dziś dla Wrocławia materiału.

Poza tym Centrala Zjednoczenia Energetycznego przybyła do dostarczyć gazowni wrocławskiej kilka tysięcy sztuk gazowych. W razie dojdzie do skutku tych transakcji, sprawa zaopatrzenia w światło, przynajmniej gazowe, znacznej ilości prywatnych odbiorców, będzie załatwiona pomyślnie, ku zadowoleniu zarówno samej elektrowni, jak i jej odbiorców.

Kłodzko. (bro) Z powodu przecięcia sieci elektrycznej i dla uniknięcia przerw w dostawie energii elektrycznej dla pow. kłodzkiego, Referat Przemysłowy Starostwa kłodzkiego wprowadził w czasie od 1. 11. 47 — 31. 3. 48 następujące kontyngenty zużycia prądu:

a) gospodarstwa domowe — na izbę — 15 kwh miesięcznie, na

2 izby — 21 kwh miesięcznie, na 3 izby — 27 kwh miesięcznie, na 4 i więcej pomieszczeń 33 kwh miesięcznie

b) kina, sklepy i lokale zarobkowe — 20 kwh miesięcznie na każdą użytkowaną ubikację. Wystawy sklepowe mogą być oświetlone tylko 1 żarówką do 60 watt. Cena 1 kwh zużytego ponad normę wynosi 15 zł. Przekraczanie normy pociągnie za sobą karę wyłączenia z sieci na przeciąg 3 miesięcy.

Przepisy niniejsze wydane zostały na podstawie zarządzenia Centralnego Zarządu Energetyki, które zabraniają jednocześnie pod odpowiedzialnością administracyjno-karną używanie aparatów elektrycznych. Kontrolerzy Zakładów Użyteczności Publicznej mają prawo dokonywania kontroli w mieszkaniach prywatnych. W wypadkach poważniejszych przekroczenia norm używalności aparatów elektrycznych traktowane będą jako sabotaż gospodarczy.

Ilia Erenburg

wśród wrocławskiej młodzieży

Wrocław. (jr) Ilia Erenburg za trymał się dłużej w swoich wędrówkach, po Wrocławiu na Wrocławskim Uniwersytecie, gdzie przybył w towarzystwie wicewojewody Barchacza, przedstawiciela M. O., Min. Kultury i Sztuki oraz członka zarz. Zw. Zaw. Literatów Stanisława Ryszarda Do browolskiego. Wizyta Erenburga na Wrocławskim Uniwersytecie nie nosiła piętna oficjalnych odwiedzin, których przebieg można zawsze z góry przewidzieć. Znamienny gość przeprowadził szereg rozmów ze studentami najzupełniej dobranymi przypadkowo.

Po zwiedzeniu Uniwersytetu w towarzystwie prorektora Wydziału wybitny pisarz i publicysta stał zaprosił za pośrednictwem dziekana wydziału prawa prof. Bigo studentów na rozmowę, którzy znajdowali się najzupełniej przypadkowo w dziekanacie. W żywej rozmowie i dyskusji studenci wrocławscy przedstawili Erenburgowi swoje poglądy na temat obecnych warunków życiowych, swego stosunku do nauki, samopoczucia na Ziemiach Odzyskanych, stosun-

KŁODZKO (bro) W dniu 4 bm. przewodniczący PRN M. Skórski w czasie inspekcji powiatu dokonał dekoracji Krzyżami Zasługi tych wielodzietnych matek, które w dniu 28 ub. m. nie mogły przybyć na uroczystość wręczenia odznaczeń do Kłodzka.

Złoty Krzyż Zasługi odznaczona została Siemieniuk Paulina zam. w Nowej Rudzie, matka 17 dzieci, z których 9 jest przy życiu. Najmłodszy jej syn, liczący 27 lat jest drogomistrzem w Nowej Rudzie. Mąż dostojnej jubilatki, liczącej dziś 76 lat, zginął od kuli niemieckiej i wdowa pozostała bez żadnego zosiłku. Obecnie sprawa ta zostanie pomyślnie załatwiona.

Srebrnym Krzyżem Zasługi odznaczona została Anna Kuśmider, ur. w r. 1889, zam. w Radkowie — matka 11 dzieci. Najstarszy jej syn liczący dziś 27 lat piastuje godność wiceprezesa pow. Zarządu Samopomocy Chłopskiej, a drugi z kolei jest oficerem lotnictwa.

ków politycznych i kwestii niemieckiej. Niezwykła i żywa rozmowa wielkiego pisarza i publicysty z młodzieżą wrocławską wykazała zgodność poglądów w omawianych zagadnieniach a zwłaszcza w problemach polsko-niemieckich.

Przemysł na Ziemiach Odzyskanych

Rozwój fabryki pończoch w Radkowie

Radków. (bro) Uruchomiona przez władze polskie w r. 1945 fabryka pończoch w Radkowie, zatrudniająca w chwili obecnej 250 robotników w najbliższym czasie przestawiona zostanie na wyłączną produkcję skarpetek, rozbudowując jednocześnie swe działy wytwórcze, co pozwoli na zwiększenie stanu liczebnego załogi do 400 robotników.

Fabryka ta jest na terenie miasta Radkowa i okolicy najpoważniejszym środkiem produkcyjnym, wytwarzającym miesięcznie 4500 kg gotowego materiału, który rozprawiany jest w całej Polsce. Wyposażenie fabryki jest kompletne, nawet istnieje pewna nadwyżka maszyn, które przekazane będą innym tego rodzaju zakładom.

Jedną z głównych bolączek fabryki jest powszechny w przemyśle dziewiarskim brak igieł — warsztaty pracują na igłach kilkakrotnie naprawianych, co nie gwarantuje ich dużej wytrzymałości. Również surowiec dostarczony przez Zjednoczenie Przemysłu Dziewiarskiego nie zawsze

Kursy dla pracowników zdrowia

Wrocław. (PAP). W gminie Smolec, pow. Wrocław, Inspektorat Zdrowia Woj. Zarządu Zw. Sam. Chłopskiej organizuje kursy dla wiejskich pracowników zdrowia. Kurs ten zapoczątkuje serię podobnych kursów we wszystkich powiatach Dolnego Śląska. Absolwenci kursów będą pomocni w zwalczaniu chorób społecznych i zakaźnych na wsi.

Przewodniczący PRN w terenie

Nowe odznaczenia wielodzietnych matek

Srebrny Krzyż zasługi otrzymała również Katarzyna Orłowska, żona osadnika ze wsi Dumilici — matka 12 dzieci, z których wszystkie żyją. Orłowska przebywa obecnie w szpitalu w Wambierzycach i największą jej troską jest edukacja najstarszego 15-letniego syna, który zdradza zdolności techniczne. Pre-

zes Skórski przyrzekł, że edukacja syna zajmie się Państwo, które ma duże zobowiązanie w stosunku do wielodzietnych matek.

Prezesowi Skórskiemu towarzyszył w czasie inspekcji wiceprzewodniczący PRN mgr. Januszkiewicz.

Inwalidzi w Jeleniej Górze

wzmocniają swoje szeregi

Jelenia Góra. (js) Powiatowe Koło Inwalidów Wojennych w Jeleniej Górze, po reorganizacji zarządu, na czele którego stanął Stanisław Wasilewski, rozwijał w pierwszym rzędzie problemy finansowe, przez uruchomienie piekarni i hotelu-restauracji, dzięki czemu na wiaściwym poziomie stanęła działalność w dziedzinie opieki społecznej nad inwalidami wojennymi i ich rodzinami.

Ponadto zarząd otworzył we własnym gmachu świetlicę, w której odbywają się już pogadanki na tematy społeczne, prawne i polityczne, jak również na tematy ściśle związane z sprawami inwalidzkimi. Ostatnio został ogłoszony niezwykle ciekawy referat p. Hajałkiewicza na temat „Rewolucja Październikowa”.

Inwalidzi jeleniogórscy w obecnym okresie przeprowadzają organizowanie akcji Pomocy Zimowej, w ramach której uzyskano ponad 30.000 kg węgla. Załatwio-

no całkowicie sprawę zorganizowania pomocy i opieki lekarskiej dla inwalidów i ich rodzin, nadto adwokat Kuskowski zaofiarował swe usługi jako radca prawny.

Inwalidzi wojenni w powiecie jeleniogórskim, pozostający pod opieką starosty Tabaki, pod koniec bież. miesiąca będą obchodzili niezwykle uroczystość przekazania i poświęcenia sztandaru przechowywanego przez cały czas trwania wojny w Lidzie, przez p. Kljmaszewską.

Cenny materiał budowlany

marnieje w magazynach

Radków. (bro) W 1946 r. uruchomiona została w Radkowie fabryka obróbki kamienia. Przed wojną fabryka wykonywała zamówienia przedsiębiorstw niemieckich, prowadzących budowy na większą skalę.

Fabryka pracująca dziś pełną parą i zatrudniająca 200 robotników posiada na składzie ok. 100 wagonów gotowego budulca, który ... nie znajduje odbiorcy. Brak popytu na budulec, który zdawało by się w kraju zniszczonym wojną powinien być rozchwytywany, sprawił, że produkcja fabryki ograniczyła się ostatnio do wyrobu oselek do ostrzenia noży i brzytw.

W składnicach fabryki znajduje się kompletna wyprawa kamieniarska, wykonana jeszcze przed wojną dla opery w Monachium. Niemcy nie zdążyli tego materiału użyć, a więc wywieść przed swym ustąpieniem z terenów Dolnego Śląska.

Dużo mówi się dziś o odbudo-

Stuchany radia

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM POLSKIEGO RADIA Z UWZGLĘDNIENIEM AUDYCJI LOKALNYCH ROZGŁOSZENI KATOWICKIEJ

Sobota, 8 listopada

5,53 sygnał i zapowiedź stacji, 6,08 sygnał i „Kiedy śnieg staje żółty”, 6,08 gimnastyka, 6,15 wiadomości, 6,30 muzyka, 6,50 zapowiedź programu, 6,59 sygnał czasu, 7,00 dziennik, 7,15 muzyka, 7,20 informacje ogólnopolskie, 7,35 skrzynka P. C. K., 7,35 kwadrans prozy, 7,50 muzyka, 7,55 koncert reklamowy, 8,00 audycja „Oswiady”, 8,15 sygnał i hejnał, 8,23 wiadomości, 8,30 przegląd prasy, 8,35 muzyka, 8,40 „Z mikrofonem po kraju”, 8,50 audycja rozrywkowa, 8,55 muzyka taneczna, 9,00 informacje polski południowej, 9,15 aktualia, 9,25 komunistyka, 9,30 „Scena i ekran”, 9,40 muzyka popularna, 9,50 dziennik, 9,55 muzyka, 10,00 słuchowisko dla dzieci, 10,05 „Przy sobocie po robocie”, 10,15 audycja literacka, 10,20 koncert zyczeń, 10,35 kącik Woj. Urzędu W.F. i P.W., 10,45 otwarcie Radiowego Festiwalu Muzyki Słowiańskiej, 10,55 Inauguracja koncertu symfonicznego Orkiestry Polskiego Radia pod dyrekcją Grzegorza Fitelberga z udziałem Henryka Sztompki (fortep.) i Marii Drenwskiej (kontra), 10,55 pogadanka, 11,00 d. c. koncertu, 11,05 dziennik, 11,15 „Wieczór literacki”, 11,20 radzieckie pieśni chóralne, 11,30 program na jutro, 11,35 pieśni bułgarskie, czesko-słowackie, jugosłowiańskie, 11,35 Z ostatniej chwili, 11,40 zakończenie audycji.

Cenny materiał budowlany

marnieje w magazynach

Radków. (bro) W 1946 r. uruchomiona została w Radkowie fabryka obróbki kamienia. Przed wojną fabryka wykonywała zamówienia przedsiębiorstw niemieckich, prowadzących budowy na większą skalę.

Fabryka pracująca dziś pełną parą i zatrudniająca 200 robotników posiada na składzie ok. 100 wagonów gotowego budulca, który ... nie znajduje odbiorcy. Brak popytu na budulec, który zdawało by się w kraju zniszczonym wojną powinien być rozchwytywany, sprawił, że produkcja fabryki ograniczyła się ostatnio do wyrobu oselek do ostrzenia noży i brzytw.

W składnicach fabryki znajduje się kompletna wyprawa kamieniarska, wykonana jeszcze przed wojną dla opery w Monachium. Niemcy nie zdążyli tego materiału użyć, a więc wywieść przed swym ustąpieniem z terenów Dolnego Śląska.

Dużo mówi się dziś o odbudo-

Kwity bagażowe

doprowadziły do wykrycia kradzieży

Strzelin. (jr) M. O. przeprowadził ostatnio w Strzelinie obławę w czasie której zatrzymano wielu przestępców. Liczne osoby zostały zatrzymane za brak dokumentów, co jest gminną chorobą wśród znacznego odłamu społeczeństwa dolnośląskiego. W obławach skonfiskowano kilkanaście niezarejestrowanych rowerów, które przekazano Urzędowi Likwidacyjnemu.

Na stacji kolejowej zatrzymano w czasie przeprowadzonej obławy Stadkę Stanisława, przy którym znaleziono kilka, podejrzanych kwitów bagażowych. Po sprawdzeniu w oddziale bagażowym waliz, okazało się, że Stadka nie mógł wykazać pochodzenia wielkiej ilości materiałów pończoch.

W czasie przesłuchania przynależał się on do kradzieży materiałów i pończoch w gminnej spółdzielni pow. włoszczowskiej. W związku z stałymi kradzieżami skrózanych pasów transmisyjnych funkcjonariusze M. O. w Strzelinie przeprowadzili szereg kontroli w zakładach szewskich. Znalaziono istotnie kilka kawałków skóry pochodzącej z kradzieży pasów. Obławy w Strzelinie doprowadziły również do wykrycia kilku wypadków nielegalnego handlu i produkcji tytoniu.

Obuwie dla świata pracy

WROCLAW (jr) Powszechny Dom Towarowy przy ul. Świdnickiej we Wrocławiu przystępuje do uruchomienia działu obuwia, co należy powitać z wielkim uznaniem wobec zbliżającej się zimy, zwłaszcza że można mieć nadzieję na niższe ceny. Na razie przyszyły transporty kaloszy, śniegowców, kapców, pantofli i deszczowców, w najbliższym czasie nadejdą transporty obuwia skózanego od charakterystycznej spódniczki w Radomiu. Sprzedaż obuwia skózanego po niskich cenach przyczyni się niewątpliwie do większej jeszcze popularności Powszechnego Domu Towarowego.

Przedownicy pracy

Wrocław. (PAP) Państwowa Fabryka Wagonów we Wrocławiu pracuje coraz intensywniej, dostarczając kolejnictwu polskiemu poważnych ilości nowego taboru. W październiku br. fabryka wykonała plan z poważną nadwyżką we wszystkich działach produkcyjnych.

Węglarkownia wytworzyła 700 wagonów. Zamiast zaplanowanych 600 wagonów — 630 przekazano już do ruchu. Najnowszy dział fabryczny tendrownia, wykonała 16 tendrów na 14 zaplanowanych. Na pomyślne wyniki pracy „Pafawag” złożyły się nie tylko wprowadzane nieustannie ulepszenia techniczne, ale również ofiarna praca robotników.

Na czoło załogi fabrycznej wysunęli się w październiku na wydziale mechanicznym — tokarz Suplicki Jan (PPR), który w zawodzie swoim pracuje już 40 lat oraz Jalaż Władysław (PPS) — frezer, na wydziale kuźni produkuję kowal Filejski (PPR) oraz prasser Piskorek Czesław (bezpartyjny).

„Gdyby wszyscy nasi towarzysze — powiedział kowal Filejski — pracowali bez niepotrzebnej straty czasu, to z całą pewnością osiągnęliby takie wyniki jak my. Cudów nie ma. Każdy robotnik może przy dobrej woli osiągnąć nasz poziom.

Z niecierpliwością czekamy na rozpoczęcie u nas współzawodnictwa pracy. Podzielnie ono wszystkich robotników i przyczyni się niewątpliwie do poprawy ich bytu”.

Kiermasz

Stronictwa Ludowego

Kłodzko. (bro) Dnia 8 bm. o godzinie 19 wystąpią w sali Teatru „Studium” w Kłodzku przy ulicy Polabskiej w ramach imprezy p. t. „Kiermasz Stronictwa Ludowego” znakomity artyści scen polskich i zagranicznych — prima donna operetki p. Maryla Karowska oraz tenor Janusz Polowski. W programie arje, duety i pieśni kompozytorów polskich i obcych oraz wyjątki z najpiękniejszych operetek.

Przy fortepianie prof. Natalia Hornowska.

Sprawy turystyczne

Radków. (bro) Z inicjatywy Zarządu Miejskiego w Radkowie odbędzie się w dniu 8 bm. w gmachu Magistratu konferencja celem zawązania oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w gm. Radków-Scinawka. Ze względu na piękno górskich okolic Radkowa i dużą frekwencję turystów, — powstanie takiej instytucji, która by sprawy turystyki regulowała i ułatwiała, jest we wszechmiar pożądane.

Potrzeby i bolączki rzemieślników

Ze Zjazdu Powiatowego Związku Cechów

Katowice. (rs) W lokalu Związku Cechów Rzemieślniczych przy Placu Wolności w Katowicach, odbył się Walny Zjazd Delegatów Powiatowego Związku Cechów. Zaproponowano delegatów 10 cechów, przyjechało jednak tylko 30 przedstawicieli. Zjazd odbył się przewodniczył przez Pow. Zw. Cechów T. Pojda. Obecny był także dyrektor Śląskiej Izby Rzemieślniczej mgr. Gorywoda.

Głównym tematem obrad miała być sprawa uchwalenia budżetu Związku na rok 1948 oraz sprawozdanie Komitetu Budowy Domu Rzemiosła w Katowicach, ale w wolnych wnioskach delegacji podnieśli także wiele innych spraw.

Między innymi budowy Domu Rzemiosła w Katowicach, któryby skupiał życie organizacyjne rzemieślników, podjęto już stosunkowo dawno, utknęła ona jednak na martwym punkcie z powodu trudności w uzyskaniu odpowied-

miego placu pod budowę. W związku z tym padały nawet w czasie obrad wnioski o rezygnację z budowy Domu, a odpowiedzialność za istniejącą już gmach Izby Rzemieślniczej. Jednakże po zapewnieniu ze strony Komitetu Budowy Domu, że starania o uzyskanie placu są na drodze do realizacji, zgodzono się na kontynuowanie pracy w tym kierunku. Budżet uchwalono bez sprzeciwów przy kilku wstrzymujących się od głosowania, w

brzmieniu zaproponowanym przez zarząd.

Bardzo żywa dyskusja wywołała sprawa kształcenia uczniów rzemieślniczych i sprawa domiarów podatkowych. Według relacji poszczególnych delegatów, Urzędy Skarbowe wymierzają domiary nawet takim rzemieślnikom, którym uprzednio uznano prawidłowe prowadzenie ksiąg handlowych. Żądano także pomocy Izby Rzemieślniczej i Związku Cechów przy staraniu się o lokale użytkowe w Komisjach Lokalowych. Zarząd Związku po dał także do wiadomości, że składki na Pomoc Zimową należy wpłacać nie jak dotychczas do Urzędów Skarbowych, ale na konto PKO Powiatowych i Miejskich Komitetów Pomocy Zimowej (powiat i miasto Katowice na konto III 919); ci, którzy już otrzymali upomnienia, mają wpłacić należność na konto Wojew. Komit. Pomocy Zimowej (konto nr III 477).

Śmierć w ruinach

WROCLAW (jr) Ofiarą własnej nieostrożności przy zbieraniu cegieł w ruinach padł zam. we Wrocławiu Józwiak Czesław. Mianowicie ściana jednego ze szczytowych domów przy ul. Szczytnickiej osunęła się nagle przynajmniej Józwiaka, który poniósł śmierć na miejscu.

